

תחיית המתים פרק ט – הסדר בתחיית המתים

כמה זמנים בתחיית המתים

לקו"ש ח"ו ע' 294

לתחיית המתים: שכמה זמנים בזה וצדיקים גמורים יקומון כו' (זח"א קמ, א).

יחידי סגולה יקומו לפני הגאולה

לקו"ש ח"ב ע' 518

כאטש

בכלל איז דער סדר¹: ביאת המשיח, בנין בית המקדש, קבוץ גליות, תחית המתים, אבער תחית המתים פון יחידיים איז געווען און וועט זיין פריער אויך. וכידוע כמה ספורים בש"ס ומדרשים ומצדיקים שהחיו מתים. וכמאמר רז"ל זוטי דאית בכו מחי מתים².

בזמן בנין ביהמ"ק

יומא ה:

כיצד הליבישן? מאי דהוה הוה!?

אלא כיצד מלבישן לעתיד לבוא? לעתיד לבוא, נמי לכשיבואו אהרן ובניו ומשה עמהם!

תוס' בפסחים קיד: ד"ה אחד

כשחל י"ד להיות בשבת אין צריך רק בישול אחד, דחגיגת י"ד אינה דוחה את השבת. ומיהו אומר ר"י דמ"מ אין לחלק, דדמי לחובה אם היינו מניחים מלעשות שני תבשילין. וגם יש לחוש שמא לא יעשו בשאר פסחים.

ואין שום חשש אם אנו עושין אע"ג דלא צריך, דליכא למיחש שמא יבנה בית המקדש ויאמרו "אשתקד עשינו זכר לחגיגה בשבת והשתא נמי נקריבה בשבת", דהקרבה מסורה לזריזין וכשיבנה משה ואהרן יהא עמנו וליכא למיטעי.

הסדר שבזמן התחי' הרגיל

אגרות קודש ח"ב, אגרת ר'

דיעה א:

מתי א"י חיים תחלה, אח"כ מתי חו"ל (ירושלמי כלאים פ"ט ה"ג וכתובות שם) ואח"כ דור המדבר וי"א האבות (זהר ח"א קיג, א). ר' שמעון אומר מתי א"י חיים תחלה אח"כ מתי חו"ל ואח"כ ישני חברון. והטעם פי' בס' אבקת רוכל (ספר שני ח"ד) כדי שיקיצו ויעוררו על שמחה בראותם בניהם שקמו מקבריהם והארץ מלאה מכמה צדיקים וחסידים.

דיעה ב:

אבל בזהר ח"ג (קסח, ב) ס"ל דדור המדבר חיים בקדמיתא כד"א יחיו מתיך. ופליג בזה על הש"ס בבלי וירוש' וכו' דמפרש יחיו מתיך על מתי ארץ ישראל.

דיעה ג:

באבקת רוכל (שם) מביא גם דעת רבי יהושע (שמעון) בן מנסיא: יחיו מתיך אלו ישני חברון ואח"כ מתי א"י ומתי חו"ל.

דיעה ד:

צדיקים קמים תחלה ואח"כ שאר בני"א (זהר שם קמ, א), מארי תורה ואח"כ מארי מצות (שם קפב, א ובביאורי הזהר).

אגרות קודש ח"א, אגרת פ"ה

דיעה ה:

ובמדרש איתא (הובא בס' אוהב ישראל בלקוטים פ' ברכה) שיקומו ויקראו אותם על שמם ע"פ סדר אלפא ביתא אבל מי שיש בו מדת ענוה יעמוד תחלה.

הערות לסדר הנ"ל

אלו שמתו בקרוב לתח"ה

ספר השיחות תשנ"ב ע' 274 (שיחה בקשר לפטירת הרב מ"י העכט)

65) ובפרט שהענין ד"הקיצו זרננו שוכני עפר" נקל יותר אצל אלו שנעשו "שוכני עפר" זה-ענה, שרוח הנפש שורה עדיין על הגוף (כידוע פרטי החילוקים בזה בנוגע לשלשה שבעה ושלושים כו' (ראה סה"מ תרנ"ט ס"ע כ"א)).

השלוחים נכללים בצדיקים לתחי'

ע"פ שיחה הנ"ל עולה ששליח הרבי נכלל בצדיקים הקמים מיד בתחילת ימות המשיח.

ונמצא, ש"סימן יפה" זה מורה ומדגיש תיקון הענין הבלתי-רצוי שבמיתה, וב-מילא מתחננת גם סיבת בכייתו של רבי על ביטול התומ"צ, כי, כשצדיקים קמים לתחי' (בהתחלת ימות המשיח⁶⁶, ארבעים שנה לפני התקופה דתחה"מ דכל בני"י⁶⁷) ישנו המשך קיום התומ"צ (ואדרבה: בש-לימות נעלית יותר – "כמצות רצונך"⁶⁸), ובפרט להדעות שאין מצוות בטלות ל-עתיד לבוא (גם לאחרי תחה"מ)⁶⁹.

כל ישראל צדיקים

התוועדות תשמ"ו ח"ג ע' 369

ואז, בבוא יום השבת הבעל"ט – תתקיים "התוועדות גדולה" דכל בני-ממש, "קהל גדול ישובו הנה"⁸⁹, ו"הקיצו זרננו שוכני עפר"⁹⁰, ו"משה ואהרן עמהם"⁹¹, ורשב"י עמהם, וכל צדיקי ונשיאי ישראל, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – שהרי צדיקים

(ועד ל"ועמך כולם צדיקים"⁹²) קמים לתחי' מיד⁹³,

משך הזמן של כל התחיות

אגרות קודש ח"ב, אגרת ר'

ועדיין הדבר במחלוקת בין החכמים כמה זמן יהי' בין תחי' לתחי' (אבקת רוכל ספר שני ח"ד) - ראה זח"א (קלט, ב ושם). ראב"ע לדניאל יב, ב. שו"ת הרדב"ז ח"ג סי' תרמד בשם הריטב"א, הובא בעיקרי הד"ט ליו"ד בסופו.

שיחות קודש תשל"ד ח"א ע' 450

אד"ש: [דאס זוערט געבראכט א מקור אין א ספר, ומודפס כבר בקובץ ליובאוויטש:] יש חילוקים בתח"מ בין אחד לשני בזמנים גשמיים, וכן אי' בגמ' (זבחים מנחות?) פסחים, יומא, דכשיבנה ביהמ"ק יהיו שם משה ואהרן והם יורו איך להתנהג. ובגמ' כתוב בפשטות. ולכאו' קשה הרי בנין ביהמ"ק יהי' תיכף בביאת משיח - ומה יהי' ארבעים שנה בהנוגע לקרבנות וכו'? שמזה מוכח שמשה ואהרן יקומו לתח"מ מיד בביאת משיח וישאלו אותם איך להתנהג בבגדים וכו', ולכאו' זה שכתוב שתהי' תקופה שתהי' ארבעים שנה בהנוגע לתח"מ - ההסברה בפשטות, שבמשך ארבעים שנה יקומו כל ישראל. ווערט דאך די שאלה פארוואס עפעס בא איינעם פריער און בא איינעם שפעטער? וע"ז בא המענה של הגמ', דמתי א"י יקומו קודם מתי חוץ לארץ, ובמקום אחר מובא בגמ' דצדיקים יקומו לפני האינם צדיקים, ובצדיקים גופא הרי יש כמה דרגות צדיק גמור, (צדיק שאינו גמור?) צדיק גדול וצדיק קטן. ומתורצת הקושי'.

שאלות

א. ווען וועט זיין דער ערשטער שלב פון תח"ה?

ב. וועלכע פסק הלכה איז מיוסד אויף דעם וואס משה און אהרן וועלען האבן תח"ה פריער?

ג. וואס זיינען די פינף דיעות וועגען דער סדר פון תח"ה:

.1

.2

.3

.4

.5

ד. וואס זיינען דריי הוספות פון דעם רבי'ן אויף דער סדר:

.1

.2

.3

ה. ווי לאנד וועט נעמען די שלבים פון תח"ה?